

VŠESTRANNÉ ZABEZPEČENÍ BOJE

Bojový řád pozemního vojska ČSLA charakterizuje všestranné zabezpečení boje jako organizování a plnění opatření vytvářejících vojskům výhodné podmínky pro splnění stanovených úkolů. Je jednou ze základních povinností všech velitelů, štábů, náčelníků druhů vojsk a služeb. Přitom se zdůrazňuje, že se uskutečňuje nepřetržitě jak při přípravě boje, tak v jeho průběhu.

Při posuzování požadavků všestranného zabezpečení boje na taktických stupních je třeba vycházet z jeho základního rozdělení na bojové, speciální technické a týlové na stupni divize, brigáda, pluk a na bojové, technické a týlové u jednotek (prapor, rota, četa) — viz **tabulku**. Rozsah řešených otázek a jejich obsah má na každém stupni určitou specifikou vyplývající z úkolu, ze sil a prostředků, z organizačního členění a ze stupně odpovědnosti velitele nebo náčelníka. Přitom jeho organizace je ovlivněna i druhem boje a jeho zvláštnostmi, situací na bojišti, poměrem sil apod.

Základem je rozhodnutí velitele a jím vydané pokyny nebo nařízení, respektující úkoly nadřízeného velitele a jeho štábu. Organizuje se ve všech druzích boje, jakož i při přesunech a rozmístění útvarů (jednotek) mimo boj. V řádu se uvádí, že všestranné zabezpečení boje představuje souhrn opatření, na kterých se podílejí a za jejichž realizaci také zodpovídají na

stupni divize a pluku náčelník štábu, zástupce velitele pro výzbroj, zástupce velitele pro týl, jakož i náčelníci druhů vojsk a služeb podle odbornosti; na nižších velitelských stupních velitelé jednotek. Kvalitativně nové požadavky na organizaci všestranného zabezpečení boje představují nejen stanovení konkrétních cílů a úkolů pro každý jeho druh, vymezení odpovědnosti příslušného velitele nebo náčelníka, ale také sladění všech opatření k úspěšnému splnění úkolu svazku, útvaru nebo jednotky.

Bojové zabezpečení spočívá v organizování a realizaci opatření znemožňujících nenadále napadení nepřítelem, snižující efektivnost jeho úderů na naše vojska a vytvářejících výhodné podmínky pro organizované a včasné zahájení boje a jeho úspěšné vedení. Z této charakteristiky a také z charakteru soudobého boje objektivně vyplývají kvalitativně vyšší požadavky na jednotlivé druhy bojového zabezpečení (průzkum, OPZHN, radioelektronický boj, maskování, ženijní, chemické, topograficko-geodetické a hydrometeorologické zabezpečení a zajištění).

Každý druh bojového zabezpečení rovněž představuje soubor opatření (na kterých se podílejí všechny druhy vojsk a služeb) a každé z nich se uskutečňuje podle konkrétních cílů. Žádný druh bojového zabezpečení nelze podcenit, každý z nich má své místo, slouží k zabezpečení

	Bojové zabezpečení (druhy)	Speciální technické zabezpečení (druhy)	Týlové zabezpečení (druhy)
Divize, brigáda, pluk	1. Průzkum (vojsový, radiolokační, dělostřelecký, ženíjný, radiační a chemický, bakteriologický (biologický); u divize kromě toho: hloubkový, rádiový, radiotechnický a vzdušný) 2. Ochrana proti zbraním hromadného ničení 3. Radioelektronický boj 4. Maskování 5. Ženíjný zabezpečení 6. Chemické zabezpečení 7. Topograficko-geodetické zabezpečení 8. Hydrometeorologické (meteorologické) zabezpečení 9. Zajištění	1. Jaderné technické zabezpečení 2. Raketové technické zabezpečení 3. Technické zabezpečení: — dělostřelecké technické — tankové technické — automobilní technické — ženíjný technické — chemické technické — technické zabezpečení spojení a automatizovaného systému velení — inženýrské letecké — technické zabezpečení týlových služeb 4. Meteorologické zabezpečení	1. Materiální zabezpečení 2. Ženíjný letištní zabezpečení 3. Letištní technické zabezpečení 4. Zdravotnické zabezpečení 5. Veterinární zabezpečení 6. Ubytovací zabezpečení 7. Finanční zabezpečení 8. Poštní prodejny
Prapor, rota	1. Průzkum (vojsový, radiační a chemický, povšechný bakteriologický (biologický); u praporu kromě toho dělostřelecký a v rotě radiolokační) 2. Ochrana proti zbraním hromadného ničení 3. Maskování 4. Ženíjný zabezpečení 5. Chemické zabezpečení 6. Zajištění	Technické a týlové zabezpečení Velitel praporu (roty) je povinen projevovat soustavnou péči: — o včasné a plné zabezpečení jednotek výzbrojí, raketami, municí, PHM, proviantem a dalším materiálem — o technické ošetřování, vyprošťování, odsun a opravy výzbroje, bojové a ostatní techniky a o jejich udržování ve stálé pohotovosti k bojovému použití, — o stravování příslušníků jednotky, o soustřeďování raněných a nemocných, poskytování jim zdravotnické pomoci a jejich odsun do týlu	
Četa, družstvo,	1. Průzkum 2. Ochrana proti zbraním hromadného ničení 3. Maskování 4. Ženíjný zabezpečení 5. Chemické zabezpečení 6. Zajištění	Velitel čety (družstva, tanku) musí včas činit opatření k doplnění munice a PHM, provádění technického ošetřování bojových vozidel a výzbroje, zabezpečení vojáků prostředky individuální ochrany a speciální čistoty, proviantem a jiným materiálem	

ní boje a úzce souvisí s jeho organizací i úspěšným vedením.

Bojový řád pozemního vojska ČSLA zdůrazňuje význam **průzkumu**, který je charakterizován jako nejdůležitější druh bojového zabezpečení. Tento význam a úloha průzkumu přímo souvisí s vysokou manévrovostí vojsk a rychle se měnící situací na bojišti. Úspěch v boji znamená nejen disponovat prostředky ke zničení nepřítele, ale také vždy přesně vědět, kde nepřítel je, co dělá, jaký je záměr jeho činnosti apod. Jedině za takovýchto podmínek je možné přijmout správné rozhodnutí velitele a úspěšně splnit stanovený úkol. Požaduje se, aby průzkum organizoval a vedl každý velitel, každý druh vojska a služeb.

V ochraně proti zbraním hromadného ničení, jako jedné z nejdůležitějších povinností velitele, soustředujeme úsilí na oslabení účinků nepřátelských zbraní hromadného ničení na vojska (týlové objekty), zachování jejich bojeschopnosti a zabezpečení úspěšného splnění úkolů ve stanoveném čase. K tomu řád přesně formuluje rozsah základních opatření, které je velitel povinen na daném stupni splnit, a jakým způsobem je realizovat v bojové situaci.

Závažná opatření souvisejí s **radioelektronickým bojem**, který organizuje a uskutečňuje štáb divize na základě rozhodnutí a pokynů velitele a nařízení nadřízeného štábu. Cílem radioelektronického boje je dezorganizovat velení vojskům, snížit efektivnost vedení průzkumu a použití zbraní i bojové techniky nepřítele a také zabezpečit spolehlivou činnost vlastních systémů a prostředků velení vojskům a řízení zbraní. Tento úkol je velmi důležitý, zvláště při současném vybavení vojsk automatizovanými systémy velení a řízení zbraní. V tomto směru má důležitý význam sladění všech opatření a činností; realizaci nejen pasivních, ale zejména aktivních způsobů radioelektronického boje jakými jsou průzkum, jaderné a palebné ničení nepřátelských míst velení a radioelektronických objektů a účinné radioelektronické rušení.

Také ostatní druhy zabezpečení s přesně stanovenými cíli představují složitá a také sladěná opatření v souladu s rozhodnutím velitele, která uskutečňují štáb a náčelníci druhů vojsk a služeb (na nižším stupni velitel) a realizují vykonavatelé.

Všechny druhy bojového zabezpečení vyžadují respektovat bojovým řadem stanovenou odpovědnost za organizaci a řízení příslušného druhu zabezpečení. Z ní také vyplývá povinnost štábu (na nižších

stupních velitelů) prosadit realizaci všech opatření u vykonavatelů, včas informovat nadřízeného a za jakékoli situace přijmout nebo navrhnout opatření k zabezpečení úspěšného vedení boje a tím i splnění úkolu. Z tohoto důvodu se také bojové zabezpečení stává nedílnou součástí nepřetržitě organizace součinnosti ve všech druzích a obdobích boje.

Na stupni divize a pluku vyžaduje zvláštní pozornost **speciální technické zabezpečení**, které spočívá v organizaci a realizaci opatření k udržení jaderné munice, výzbroje, bojové a ostatní techniky, raket a munice ve stálé pohotovosti k bojovému použití. Zahrnuje jaderné technické, raketové technické, technické a metrologické zabezpečení. Zdůrazňuje se, že speciální technické zabezpečení je organizované a prováděné v souladu se zámyslem boje a v těsné součinnosti s týlovým zabezpečením.

Speciální technické zabezpečení řídí velitel divize (pluku) osobně, prostřednictvím štábu, svých zástupců pro výzbroj a týl, náčelníků druhů vojsk a služeb.

Opatření jaderného technického a raketového technického zabezpečení plánují a organizují štáb, zástupce velitele pro výzbroj (v rozsahu služby raketového a dělostřeleckého vyzbrojování) a náčelníci druhů vojsk. Přitom jaderné technické zabezpečení organizujeme s cílem udržovat jadernou municí ve stálé bojové pohotovosti k použití a raketové technické zabezpečení s cílem zajistit stálou bojovou pohotovost útvarů a jednotek k použití taktických raket včetně bojových hlavic s konvenční náplní, PTRS, PLRR a jejich technickou připravenost a udržovat je ve stanoveném stupni pohotovosti.

Hlavní organizátorem technického a metrologického zabezpečení je zástupce velitele pro výzbroj s rozsahem odpovědnosti za plnění úkolů podřízenými službami (raketového a dělostřeleckého vyzbrojování, tankové, automobilní, metrologické). Jeho pokyny jsou závazné pro všechny náčelníky druhů vojsk a služeb a pro velitele útvarů a jednotek. Úkoly pro technické zabezpečení určujeme rozkazem pro technické zabezpečení velitele divize (pluku) nebo nařízením zástupce velitele pro výzbroj a náčelníků druhů vojsk a služeb. Mimořádný důraz je kladen na sladění všech opatření a činností podle plánu technického zabezpečení zpracovaného zástupcem velitele pro výzbroj za účasti náčelníků druhů vojsk a služeb. Tento požadavek je zdůvodněn skutečností, že technické zabezpečení zahrnuje několik druhů

zabezpečení, které se týkají také druhů vojsk a služeb.

Ustanovení Bojového řádu pozemního vojska ČSLA v této oblasti předpokládají sladěnou činnost štábu a úzkou součinnost zástupce velitele pro výzbroj se zástupcem velitele pro tyl, zejména v otázkách rozmísťování a přemísťování útvarů a jednotek technického zabezpečení a týlu; rozmísťování shromaždišť poškozené techniky, munice, PHM a jiného materiálu a prostředků; využití přísunových a odsunových cest, jakož i dopravních prostředků; organizace ochrany, zajištění, obrany, velení a spojení.

Speciální technické zabezpečení tedy vyžaduje zvládnutí a přijetí značného rozsahu opatření, aby jeho požadavky byly splněny — vymezena úloha nové funkce zástupce velitele divize (pluku) pro výzbroj, upřesněny vzájemné vazby k nadřízenému a podřízenému stupni velení, činnost na velitelských stanovištích, metodika práce v různých druzích boje, obsah dokumentů atd. K tomu, aby ustanovení Bojového řádu pozemního vojska ČSLA se mohla v plném rozsahu realizovat, vytváříme i potřebné organizační struktury na stupni divize a pluku.

V souladu s požadavky všestranného zabezpečení boje Bojový řád pozemního vojska ČSLA podrobně řeší všechny druhy **týlového zabezpečení**. Zdůrazňuje význam jeho organizace a provádění v souladu se zámyslem boje a v těsné součinnosti s technickým zabezpečením.

Velitel divize (pluku) řídí tyl osobně, prostřednictvím štábu, zástupců pro tyl a výzbroj, náčelníků druhů vojsk a služeb. Přitom je možné úkoly týlového zabezpečení předávat vykonavatelům formou týlového rozkazu nebo nařízení. Zástupce velitele pro tyl je hlavním organizátorem tý-

lového zabezpečení (všech jeho druhů) s vysokou odpovědností a povinnostmi. Jeho pokyny nebo nařízení jsou závazné pro všechny náčelníky druhů vojsk a služeb, velitele útvarů a jednotek. Významným dokumentem se stává plán týlového zabezpečení s potřebnými propočty.

Kromě úkolů v ženíjním letištním, letištním technickém, zdravotnickém, veterinárním, ubytovacím a finančním zabezpečení se zvyrazňuje úloha centralizovaného materiálního zabezpečení. Organizuje se a provádí s cílem včas a plně zabezpečit u útvarů a jednotek potřebu výzbroje, bojové a ostatní techniky, raket, munice, PHM, proviantu, výstroje, dalších materiálů a speciálních kapalin a také vody.

Bojový řád pozemního vojska ČSLA zdůrazňuje význam vytváření potřebných zásob materiálu a jejich včasné přísun, stanovení výše pohyblivých zásob, jejich rozdělení a způsob použití.

Všestranné zabezpečení boje na stupni prapor, rota a četa rozdělujeme na bojové, technické a týlové. Na těchto stupních je jeho hlavním organizátorem velitel s plnou odpovědností a přesné vymezenými povinnostmi. Opatření, která souvisejí se všemi druhy zabezpečení, jsou v řádu přehledně a konkrétně formulována a vyžadují, aby je velitelé dodržovali a ve své činnosti se jimi řídili. Jejich doručení jednotkám a přísné respektování ve výcviku, a to nejen otázky, které souvisejí s bojovým zabezpečením, ale také s úplným technickým a týlovým zabezpečením (včetně a plně zabezpečení jednotek výzbrojí, munice, PHM, proviantem, výstrojí a dalším materiálem; technické ošetřování, vyprošťování, odsun, opravy výzbroje, bojové a ostatní techniky; stravování, poskytování zdravotnické pomoci atd.), se stává nedílnou součástí plného výcviku vojsk.

Zkušenosti z taktických cvičení potvrzují, že splnění požadavků na všestranné zabezpečení boje předpokládá, aby každý odborný funkcionář plnil své povinnosti (zástupce velitele pro výzbroj a tyl, zpravodajský náčelník, náčelník ženijní služby atd.) v této oblasti, ale aby také vševojskový velitel zásady ovládal a také je uplatňoval v přípravě štábů a vojsk. Aby se tyto také promítaly do učebních a dílčích učebních úkolů, štábních nácviků a velitelsko-štábních cvičení, takticko-pořadových cvičení a taktických cvičení s vojsky. Vytvářet tedy podmínky a prostor k procvičování bojového, speciálního technického (technického) a týlového zabezpečení a také znát možnosti bojové techniky a prostředků druhů vojsk a služeb a zabezpečovat materiální podmínky ke splnění těchto úkolů.